

امتداد رسالت؛ نگاهی به نقش آفرینی زینب (س) پس از 40 روز

بی شک حافظه تاریخ به جز حادثه کربلا و واقعه عاشورا هیچ حادثه ای دیگر را در چنین وسعتی عظیم و با این خصوصیات در خاطر نخواهد داشت.

بی شک حافظه تاریخ به جز حادثه کربلا و واقعه عاشورا هیچ حادثه ای دیگر را در چنین وسعتی عظیم و با این خصوصیات در خاطر نخواهد داشت.

با وجود آنکه در کربلا نقش آفرینی‌های بسیار زیادی صورت پذیرفته است، اما به تعبیر دقیق و درست متفکر شهید استاد مرتضی مطهری تاریخ کربلا، تاریخی مذکر- مونث است. آن چنان که مردانی هم چون حسین بن علی (ع)، امام سجاد (ع)، حر ریاحی و... در جبهه حق و ابن زیاد، شمر و عمر سعد و..... در جبهه کفر حضور پررنگ داشتند اما این مساله نباید باعث آن گردد تا نقش بی بدیل و موثر زنان نادیده انگاشته شود.

تجلی و نمونه بارز زنان موثر در کربلا بدون شک زینب (س) است. زینب (س) به عنوان الگوی زن دارای نقش آن هم نقشی موثر در متن کربلا و در تداوم نهضت حسینی بر عهده می گیرد. زینب سلام الله علیها است و او که رنج‌ها و مشکلات بسیاری را پشت سر نهاده اکنون کربلا برای وی نقطه اوج به حساب می آید تا از او زنی حماسه آفرین بیافریند که این حماسه آفرینی از همان ابتدای شهادت امام حسین (ع) آغاز می گردد.

آن هنگام که زینب (س) را از کنار اجساد شهدا عبور می‌دهند با بردباری و بدون عجز و مویه خودش را به بدن امام رسانده و با او سخن می گوید و دلسوزانه با حسین بن علی (ع) وداع می کند و آن هنگام که از او در خصوص وقایع کربلا سوال می شود جمله ی معروف «ما رایت الا جمیلا« را بر زبان جاری می سازد. که این نشان از همان صلابت و استواری محکم خاندان اهل بیت (ع) است.

زینب (س) در عین حال که جنس مونث است با نطق شیوای خود در مجلس ابن زیاد خط بطلانی می کشد بر این نظر که زن به لحاظ عاطفه و احساس تاب و تحمل مصائب و مشکلات را ندارد او با خطبه خود نشان می‌دهد که با استفاده از توان فکری، تقویت خردورزی، واقع گرایی همراه با استدلال می‌توان این نقطه به ظاهر ضعیف را به قوت تبدیل کرد.

خطبه ایشان در آن برهه، خطبه‌ای که به تاکید واضعان و علمای علم عرب از جهت آهنگین بودن و سجع وار بودن بی بدیل است جلوه ای دیگر از زینب (س) را به نمایش می گذارد. زینب (س) در مجلس ابن زیاد با اشاره‌ای فضا را آرام کرده و سخن خود را این گونه آغاز می کند «الحمد لله الذی فضحکم واکذب احدوئکم« خدا را شکر می کنیم که شما را رسوا و دروغتان را آشکار کرد «الحمد لله الذی اکرمننا بشهادة« خدا را شکر می کنیم که افتخار شهادت را نصیب ما کرد. و خدا را شکر می‌کنیم که ما را از خاندان نبوت و طهارت قرار داد «انما یفتضح الفاسق ویکذب الفاجروهو غیرنا« رسوایی مخصوص افراد فاسق است، دروغ مخصوص افراد فاجر است و فاسق و فاجر ما نیستیم و کسانی غیر ما هستند.

همان طور که از خطبه حضرت بر می آید زینب (س) با آن شهامت و شجاعت برخاسته از ایمان و با حالی که 40 روز اسیر و در بند یزید است با حفظ اصالت خویش و با استفاده از اسلوب عاطفه و غالب منطق و استدلال تمام تلاش خود را برای حفظ اهداف عاشورا و کربلا به کار می گیرد. او تلاش می‌کند راهی بگشاید در امتداد تاریخ، حقیقتی چون «هیهات من الذله« را که حسین (ع) برای آن مبارزه کرد بلند نگاه دارد، طومار جبهه کفر را در هم بپیچد و عزت نفس خاندان حسینی را برای همیشه تاریخ جاویدان سازد.